

İSTANBUL, MADRİD VE LONDRA SALDIRILARI SONRASINDA ULUSLARARASI ARENADA TERÖR ALGISI

Ramazan Fatih DOĞAN¹

Özet

Bu çalışmada terörizm ve etkileri incelenecektir. Hali hazırda dünya gündeminin en önemli konusu olarak görülen terör, devletlerin ulusal güvenlik politikaları arasında ilk sırada yer almaktadır. Öncelikle terörizm ve terörizmin dünyadaki etkileri İstanbul, Madrid ve Londra saldırıları bağlamında anlatılacaktır. Globalleşen dünyada sıcak savaşlar yerini taşeron firma benzeri terörist grupların devletlere ani eylemlerde bulunmasıyla farklı bir boyuta taşınmış bulunmaktadır. Günümüzde devletler terörün tanımı konusunda ortak bir kavram üzerinde anlaşamamaktadırlar. Öte yandan terörizmin en önemli özelliği, kurumsal bir rejim olan demokrasiyi yıkmaktır. Bu bağlamda terörle mücadelede ana ilkeler, hukuk, demokrasi ve insan hakları temel esas alındığında çözüme yaklaşılabilecektir. Aksi sert etkileşimler, fizik kanununa göre de olduğu gibi sert tepkilerin devamına neden olacaktır. Ayrıca terör saldırıları hakkında yapılan yayınlarda, medyaya da çok önemli rol düşmektedir. Böylelikle çalışmada terör eylemlerinin toplumsal etkileri, sorunun çözümü için ortak duruş sergilenmesi kapsamında yapılanlar, yapılması gerekenlere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Terörizm, Güvenlik, Türkiye, İspanya, İngiltere, Uluslararası İşbirliği

PERCEPTION OF TERROR IN THE INTERNATIONAL ARENA AFTER THE ISTANBUL, MADRID AND LONDON ATTACKS

Abstract

In this article, terrorism and its effects will be examined. Terrorism, which is currently seen as the most important issue on the world agenda, ranks first among the national security policies of states. First of all, terrorism and its effects on the world will be explained in the context of the Istanbul, Madrid and London attacks. In the globalizing world, hot wars have moved to a different dimension with the sudden actions of terrorist groups such as subcontractors. Today, states cannot agree on a common concept on the definition of terrorism. On the other hand, the most important feature of terrorism is to destroy democracy, which is an institutional regime. In this context, a solution can be approached based on the main principles, law, democracy and human rights in the fight against terrorism. Otherwise, harsh interactions will lead to the continuation of harsh reactions, as is the case according to the laws of physics. In addition, the media plays a very important role in broadcasting about terrorist attacks. Thus, the social effects of terrorist acts, what has been done and what needs to be done within the scope of displaying a common stance for the solution of the problem will be included in the study.

Keywords: Terrorism, Security, Turkey, Spain, UK, International Cooperation

¹ Doktora Öğrencisi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye. 35yavuz3525@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5616-8273

GİRİŞ

11.09.2001 tarihindeki terörist saldırı, ABD (Amerika Birleşik Devletleri) ile birlikte tüm dünyayı da etkilemiştir. Bu ve benzeri terör eylemleri, "Yeni dünya düzeni ya da Küreselleşme" adıyla ulusal çıkarların üzerinde uluslarüstü işbirliğine karşı da geliştirilen bir eylem olarak da değerlendirilmiştir. İnsan hakları, demokrasi ve hukuk bağlamında; fakirin de zencinin de Ortadoğulunun da ve daha birçok sayılabilecek dil, din, ırk, zenginlik vs ayrımının yapılmadan özgürce yaşayabileceği bir dünya düzeni sağlanabildiğinde terör veya benzer kaynaklı şiddet eylemlerinin de bitireceği ortadadır. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek komiseri Mary Robinson'un "...tüm ülkeler terörizme karşı işbirliği yapmalı, ancak bu durum, insan haklarının göz ardı edilmesi için uygun bir ortam yaratmamalıdır...." sözüyle de teyit edilmektedir.

BM (Birleşmiş Milletler) in 5D olarak da adlandırılabilir terörle mücadele stratejileri ise şöyle sıralanmaktadır:

- 1-Terörün yayılmasına elverişli koşullara hitap edilmesi,
- 2-Terörizmi engelleme ve mücadele önlemleri,
- 3-Devletlerin terörizmi önleme ve bunlarla mücadele etme kapasitesini geliştirme ve BM sisteminin bu konudaki rolünü güçlendirme önlemleri,
- 4- Herkes için insan haklarına saygı gösterilmesini ve hukukun üstünlüğünü teröre karşı mücadelenin asıl temeli olarak almaya yönelik tedbirler,
- 5- Terörizmin herhangi bir din, milliyet, medeniyet veya etnik grupla ilişkilendirilemeyeceği ve ilişkilendirilmemesi gerektiğidir (Sevim,2017:15).

11 Eylül saldırıları ile birlikte Bush'un açıklamalarındaki kavramlar çok önemlidir. Evil act(terrorism), evil doer(terrorist), mass killer, serial killer gibi kavramlar artık Amerika için ayrı bir öneme sahiptir. Türkiye'nin yıllarca uğraştığı terörle, şimdi bizzat Amerika'nın kendisi tanışmıştı. Burada algılamaya göre tanımlama 'perceptonal definition' dikkat çekmektedir.

2000'li yıllarda terör yeni bir çehre kazanmıştır. 2000 yılından sonra gerçekleştirilen terör eylemlerinin genel nitelikleri incelendiğinde bu süreçte terörün en önemli özelliğinin uluslararası nitelik kazanması olmuştur. Artık teröristler eskiden olduğu gibi sadece içinde buldukları ülke sınırları ile kalmayıp, başka ülkelerdeki farklı gruplar ile bağlantılar kurarak karşılıklı destek sağlamaktadırlar. Dolayısıyla teröristler, uluslararası karmaşık bağlantılarını ve modern teknolojiyi de kullanmak suretiyle (Alkan, <http://www.stradigma.com>) uluslararası etki yapan eylemler düzenlemektedirler. Dünyanın globalleşmesi ve medyanın gelişmesiyle birlikte terörist saldırılar daha çok ses getiren, show niteliği taşıyan eylemler haline gelmişlerdir (Öğün,2001:62).

Bu açıklamalarla birlikte günümüz dünyasında hem devletler hem de uluslararası örgütler seviyesinde ortaya konulan tanımlara bakıldığında terörizmin zorunlu dört temel unsura sahip olması gerektiği görülmektedir:

Mağdur: Mağdurlar silahsız ve sivil insanlardan oluşmaktadır.

Amaç/Saik: Terör saldırıları genellikle “siyasi” amaçlarla/saiklerle yapılmaktadır. Bu sayede saldırıyı gerçekleştiren terör örgütleri siyasi iktidar üzerinde baskı kurmayı hedeflemektedir. Her ne kadar amacın politik olması işlenen eylemin siyasi suç kapsamında değerlendirilmesi riskini taşısa da diğer unsurlar yerine geldiği takdirde politik amaçla gerçekleştirilen terör eyleminin siyasi suç sayılması mümkün olmayacaktır.

Kast: Terör saldırısının kasten işlenmesi gerekmektedir.

Yöntem: Terör eylemlerinin yöntemi cebir ve şiddet kullanmak ya da bunları kullanma tehdidinde bulunmaktır (Ersoy,2018:167).

Çalışmada vurgulanan bir diğer husus da; terör eylemlerinde medyanın yayınlarında gösterdiği veya göstermediği hassasiyetlerdir. Terör eylemi sonrası ölü, yaralı, yıkıntı vb. görüntülerin tüm detayları ile verilmesi; terör eylemini yapanların amaçları olan korkutma, yıldırma ve propagandalarına hizmete dönüşebileceği için daha titiz ve dikkatli olarak sunulması gerektiği üzerinde durulmuştur. 11 Eylül saldırıları ve sonrasında makaleye konu olan İstanbul, Madrid ve Londra saldırılarında, medya tüm yaşananları adeta sadece kanalın reklam amacıyla tüm detayları ile yayınlamaları ile güvenlik stratejileri ve insan hakları bağlamında sınıfta kalmıştır. Terör eylemlerinin medyada yer alışı şekilleri ile medyanın ahlaki yönünü de dikkate alması zorunluluğu aşikardır.

Bu bağlamda, 11 Eylül'de İkiz Kuleler ve Pentagon'un vurulması sonrası gelişen ve algılanan terör anlamında; İstanbul, Madrid ve Londra saldırıları ayrıntılarıyla ele alınıp, açıklanacaktır.

Amerika Operasyonlarının Perde Arkası

11 Eylül ve sonrasında gerçekleşen terör eylemlerini anlayabilmek için Samuel P.Huntington'un “Uygarlıklar Çatışması ve Dünya Düzeninin Yeniden Kurulması” adlı çalışmasında üzerinde durduğu kuramından söz etmek yerinde olacaktır. Huntington, uygarlıkların çatışması sürecini soğuk savaşın bitimine bağlı olarak ortaya çıkmış olan küreselleşmenin ürünü olduğunu belirtmektedir. Sovyetler Birliği'nin çökmesinden sonra Dünya üzerinde varolan, alışlagelmiş olan iki kutuplu düzen sarsılmış ve ortaya batının yeni bir düşman koyma çabası çıkmıştır.

Huntington tezlerini, Arnold Toynbee'nin “Meydan Okuma ve Karşı Koyma” kuramına dayandırmaktadır. Bu kurama göre; uygarlıklar gelişmelerine ancak bir meydan okuma veya karşı koyma ile karşılaştıklarında yıkılmadan ayakta kaldıkları ve buna karşı koyabildikleri takdirde devam edebilmektedirler. Huntington bu kuramı temel alarak Batı uygarlığının, Sovyetler Birliği'nin çöküşünden sonra rakipsiz kaldığı ve Sovyetler Birliği'nden kaynaklanan meydan okuma olmadan gevşeme ve çökme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu görüşünden hareket etmektedir.(Gökçe.O.-Demiray..U.2004:134).

11 Eylül saldırıları sonrasında ABD, o güne kadar göz ardı ettiği hatta bir anlamda desteklediği, terörü ve terörün arkasındaki güçleri bahane ederek istediği her yere saldırma ve müdahale etme yetkisini kendinde görmektedir. Hedef alınan terörün arkasındaki devletlerin,

dünya enerji kaynaklarının üzerinde veya yakınında olup jeopolitik önem içeren ve hem bölgesel planda, hem de küresel planda ABD'ye meydan okuyabilecek güçler ile ittifak içine girebilecek devletler olması dikkat çekmektedir.(Özdağ,2002:17). 11 Eylül olaylarından sonra ABD'nin ulusal güvenliğin sağlanması adına başlattığı bir dizi saldırının arkasında yatan neden, yeni terör eylemlerinin gerçekleşebileceği endişesinden çok bir sonraki yüzyıla ABD'yi tek süper güç olarak taşıma amacından hareket ettiği ve bir anlamda teröre destek verildiği izleniminin uyanmasına sebep olmuştur. Böylece ABD'nin bölge politikaları, özellikle Müslüman Araplar arasında güvensizliğe sebep olmaktadır.

ABD'nin dünya kamuoyunda ve BM'de yeterli destek bulamayıp, haksız Irak işgalinin yeni terör dalgalarına yol açması ile, bazılarının (özellikle Arap halklarının bir bölümünün) gözünde terörü meşrulaştırıcı bir rol oynamıştır. Böylece bu tür eylemlere katılabilecek olanların sayısının çoğalması biçiminde sonuçlar vermesi beklenmeye başlandı. Nitekim, izleyen dönemde üç terörist saldırı, ulaştığı boyutlar itibarıyla, amaçladığı dehşet hedefine ulaşmış görünmektedir.

Bunlardan birincisi; Irak'ın işgalinin tamamlanmasından sonra 2003 yılında İspanya'da Madrid Tren İstasyonunda meydana geldi. 200 civarında ölüme neden olan bu büyük saldırı, İspanyol Hükümetinin Irak işgalinde ABD'ye destek vermesine bir tepki olarak algılandı ve yakın zamandaki seçimlerde iktidar el değiştirdi.

İkincisi; Kasım 2003'te İstanbul'da İngiliz Konsolosluğu ve Yahudi Sinagoguna karşı gerçekleştirilen çifte saldırıda 100 civarında kitlesel bir ölümle sonuçlandı. Çok sayıda vatandaşımızın da hayatını kaybettiği ve yaralandığı bu terör eylemi, sanki sadece yabancı ülkeler hedeflenmiş gibi algılandı ve İspanya'daki gibi toplumsal bir tepki görmedi. Oysa bu saldırıda muhtemelen sadece ABD'nin müttefiki İngiltere ve İsrail amaçlanmıyordu; aynı zamanda, büyük olasılıkla 7.10.2003 tarihinde TBMM'den *-muhalefetin direnişine rağmen-* Irak'a asker gönderme kararı çıkartan AKP hükümeti de hedefleniyordu.

Üçüncü olarak, 7.07.2005 Perşembe günü gerçekleştirilen Londra'daki koordineli terör saldırıları gündeme geldi. Ölü ve yaralı sayısı önceki iki saldırıdan daha düşük görünmekle birlikte, 10'dan fazla noktada gerçekleştirilen patlamalar İngiltere'de toplumsal yaşamı dondurmaya başaracak ve ekonomiyi ciddi olarak sarsacak bir güce ulaşmış bulunuyordu.

11 Eylül terör eyleminin arkasındaki temel ideolojinin, Usame Bin Ladin ile özdeşleştirilmesi ve Taliban İnancı olduğu varsayılmaktadır. İslam alemi temsil ettiği iddiasıyla ortaya çıkan bu inanç, Müslümanlıktan çok farklı, çok radikal ve çok küçük marjinal bir grup tarafından benimsenen biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bütün tek tanrılı dinler gibi Müslümanlık da zaman içerisinde değişikliğe uğramıştır. Bu açıdan 11 Eylül terörünün inançtan gelen kaynaklarından çok, bu inancı günümüz dünyasındaki çağdaş teröre taşıyan ideoloji büyük önem kazanmaktadır.(Kongar,2003:44).

Soğuk savaş döneminden sonra yok olan Sovyetler Birliği tehdidinin yerine İslam dünyası konulmuştur. Yalnız burada şiddet eylemine katılanların Müslüman olmalarından ve İslami söylemler geliştirmelerinden dolayı terörün başına konan İslam ibaresinin oluşturduğu karmaşık bir durum vardır.(Barış anlamına gelen İslam ile korkutma ve yıldırma öğelerini içeren terör kavramlarının birlikte nasıl konumlandıkları incelemeye değer bir konu olarak

dikkat çekmektedir.) Henüz terör kavramı üzerinde evrensel bir uzlaşma yokken bir dinin isminin bu insanlık suçuna yapılandırılmasının gelenek haline gelişi doğal bir süreç sayılamaz. Bu işte “Medeniyetler Çatışması” tasarısı başlıca etken olarak belirlemektedir. (Chomsky,1989:97).

15-20.11.2003 günü İstanbul’da düzenlenen terör saldırılarından sonra en çok gündeme gelen konulardan biri de “İslam” ve “terör” kavramlarının yan yana kullanılıp kullanılmayacağı olmuştur. Konuyla ilgili uluslararası literatüre bakıldığında “İslami terörizm” kavramının özellikle Amerikalı ve Avrupalı akademisyenler tarafından kullanıldığı görülmektedir. Yorumlarını bu kavramlarla yapmakta ve yazılarını da bu kavramlarla kaleme almaktadırlar. Bu nedenle; tüm dünyada Müslüman kimliğine sahip örgütlerin yapmış olduğu terör eylemleri “İslami” kavramıyla nitelendirilmektedir. Terörizm kavramına İslami tamlamasının yapılması sanki terör eylemlerinin İslam/ Müslümanlık tarafından onaylandığı sonucuna ulaşmasına da sebep olabilecektir. Bu da tüm insanlarda Müslümanlığa karşı soru işaretleri oluştururken; bazı Müslümanları ise radikalleşmeye iten bir unsur haline gelmektedir.

İstanbul Sinagog, Konsolosluk ve Banka Saldırıları

Günümüzde terörizm, 11.09.2001 tarihinde ABD’de meydana gelen terör saldırılarından sonra tüm dünyayı derinden etkileyen küresel bir tehlike haline gelmiştir. 15.11.2003 tarihinde İstanbul’da iki sinagoga yönelik düzenlenen intihar saldırıları ile 20.11.2003 tarihinde Taksim’deki İngiltere Başkonsolosluğu’na ve Levent’teki HSBC Bankası binasına eş zamanlı düzenlenen intihar saldırıları, bu küresel tehlikenin Türkiye’ye yönelik bir yansıması olarak kabul edilebilir.(Alkan, <http://www.stradigma.com/index.php?sayfa=makale>).

Türkiye, Ermeni terör örgütlerinin faaliyetlerinin sona erdiği yıllardan bu yana uluslararası bir terör örgütünün hedefi olmamıştır. Ancak, son yıllarda uluslararası ilişkilerdeki ani değişimler genelde Türkiye’yi, özelde de İstanbul’u dini motifli terör örgütlerinin hedefi konumuna getirmiştir. Bu bağlamda, 15.11.2003 tarihinde Neve Şalom ve Beth İsrail Sinagoglarına aynı anda intihar saldırısı düzenlenmiş, bu saldırılarda toplam 26 kişi yaşamını yitirmiş, 300’ün üzerinde de insan yaralanmıştır.(Hürriyet, Milliyet ve Cumhuriyet, 2003) 20.11.2003 tarihinde de Taksim’deki İngiltere Başkonsolosluğu’na ve Levent’teki HSBC Bankası binasına aynı anda intihar saldırısı düzenlenmiş, bu saldırılarda da 32 kişi yaşamını yitirmiş, 400’ün üzerinde insan yaralanmış, 70’in üzerinde araç da kullanılamaz hale gelmiştir.

Amerika’daki 11 Eylül terör saldırılarının ardından Türkiye, İstanbul saldırılarıyla yeni bir terör eylemiyle tanıştı. Türkiye 15.11.2003 tarihinde Kuledibi ve Şişli’de maruz kaldığı terör saldırılarının şokunu atlattıktan sonra, 20.11.2003 tarihinde ikinci bir saldırı dalgasıyla karşı karşıya geldi. Bu saldırının hedefi, İstanbul’daki sinagoglar, İstanbul İngiltere Başkonsolosluğu ve İngiliz sermayeli HSBC Bank oldu. Terör saldırıları sinagoglar bağlamında İsrail’i, başkonsolosluk-banka saldırısıyla da İngiltere’yi hedefliyor gibi görünse de, saldırıların Türkiye’de cereyan etmesi, saldırıların ana hedefinin Türkiye olduğuna işaret

etmektedir. Ayrıca hedef ne olursa olsun, terör saldırılarının ardından televizyon aracılığıyla Türk ve dünya kamuoyuna aktarılan ve sunulan manzara can pazarını andırıyor. Kömürleşmiş cesetlerden kopan kollar ve bacaklar, eli- yüzü kan ve revan içinde şaşkın bakışlarla sağa sola koşuşan insanlar, siren sesleri, bağırın çağırın ve ağlayanlar, toz duman içinde onlarca apartman görüntüsü, 11 Eylül silüetini oluşturuyor ve Türk insanını büyük bir şoka sokarak tüm dünyanın ilgisini Türkiye'ye yöneltiyordu. İstanbul terör saldırılarının 11 Eylül'ün bir devamı olarak görülmesi, Türkiye'yi dünya kamuoyunun ilgi odağına oturtmuştur. (Gökçe, O.-Demiray, U. 2004:252)

Terörizm gelişen ve değişen dünya koşulları ile birlikte, değişiklik göstermekte, gelişen teknolojiye bağlı olarak elde ettiği olanak ve yeteneklerinin etkisini ve gücünü her geçen gün arttırmaktadır. Demokratikleşme alanında atılan adımlar terörü nicelik olarak azaltmakla birlikte, demokratik ortamlarda terör eylemlerinin etkinliği özellikle kitle iletişim araçlarının etkisiyle daha da artmaktadır. 11 Eylül saldırısından sonra ABD, terör haberlerinin yayınlarını kısıtlamıştır. Buna gerekçe olarak ise teröristlerin amacının geniş yankı uyandırmak olduğu ve bunun sağlanamaması halinde terör eylemlerinin topluma iletilmemesi sonucu teröristlerin hedeflerine ulaşamamaları olduğu gösterilmiştir.

Saldırılar sonrası Türk medyasının mevcut duruma yaklaşımı çok da tasvip edilmemiştir. Amaç her gerçeği yansıtmaktan ziyade durumun çok yönlü değerlendirilmesi yapılarak, gerekenlerin yansıtılması önemlidir. Yüksek olan tansiyonu iyice yukarılara tırmandıracak girişimlerden kaçınılmalıdır. Bu bağlamda medyanın terör saldırılarına ya da çatışma potansiyeli taşıyan olaylara yaklaşımı uzun yıllardır eleştiri konusudur.

Eleştiriler genelde şu üç nokta üzerinde odaklanmaktadır:

- Teröristler medyayı araçsallaştırarak medyayı korku, dehşet ve şok yaratmada silah olarak kullanmaktadır.
- Terör saldırıları, genelde görüntüler üzerinden algılanmakta ve konuşlandırılmaktadır. Aynı görüntülerin defalarca tekrarı, yorumsuz aktarımı, montaj vb. tekniklerle abartılması da terör eyleminin amacına hizmet etmektedir.
- Medya, terör saldırılarını haberleştirmede mesafesini ve objektif duruşunu terk ederek, resmi görüşler doğrultusunda tek yönlü bir duruş ve tutum benimsemektedir.

11 Eylül Dünya Ticaret Merkezi, 15 ve 20 Kasım İstanbul, 11 Mart Madrid ve 7 Temmuz Londra saldırılarının medyada sunulmuş biçimlerini hafızalarımızda canlandırsak, belirtilen üç noktanın gerçeklikten çok da uzak olmadığı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

İspanya-Madrid Saldırıları

Küresel terörizmle mücadelede İspanya, 11 Eylül saldırılarından sonra sürekli aktif bir rol oynamıştır. Ancak küresel terörizmle mücadele yaklaşımı, 11.03.2004 tarihinde Madrid'de gerçekleştirilen terör saldırıları ile beraber farklı bir boyut kazanmıştır.

11 Eylül saldırıları tüm dünyada olduğu gibi İspanya'da da halk tarafından kınanmıştır. İspanyollar yıllardır ETA terörünü lanetlemek amacıyla döküldükleri sokakları

bu sefer ABD’de yaşanan terör saldırıları sebebiyle doldurmuş, bayraklar tüm Avrupa’da olduğu gibi yarıya indirilmiş ve ölenler için üç dakikalık saygı duruşu yapılmıştır. ABD’nin saldırıların şokunu üstünden atarak uygulamaya koyduğu terörle mücadele politikasının ilk hedefi olan Afganistan’a karşı yapılacak hareket, uluslararası kamuoyunca kabul görmüştür. ‘Hatta toplu savunma ile ilgili olan Washington Anlaşması’nın 5. maddesi de NATO tarafından uygulamaya konulmuştur. 12 Eylül 2001 günü bu maddenin uygulanması teklifini İspanya getirmiştir. Uluslararası camiaya “*ya bizimle olursunuz ya da teröristlerle*” mesajını veren ABD, her ne kadar bu operasyon sırasında NATO birliklerinden faydalanmasa da bu maddenin uygulamaya konulmasından memnun olmuştur(Bal,2006:131).

Terörle savaş politikasında, Başkan Bush’un en yakın müttefiklerinden biri olarak İspanya Başbakanı Aznar ortaya çıkmaktadır. Irak operasyonunda İspanya, İngiltere ile birlikte ABD’ye en çok destek veren ülke olmuş ve Irak’a toplam 1432 asker göndermiştir.

11 Eylül sonrasında terörizme karşı çok yönlü bir mücadele stratejisi geliştirmesine rağmen, öngördüğü önlemlerin bir çoğunu eyleme geçirmeye ve üye ülkeler arasında tereddütlerin yerine uzlaşmaya varılması için çalışan AB, 2004 yılında artık gerçekle yüz yüze gelmiştir. Terörizm gerçeği kendisini bu defa AB sınırları içerisinde göstermiştir. 11.03.2004’te İspanya’nın başkenti Madrid’de dört ayrı trene konulan on bombanın eş zamanlı bir şekilde patlatılmasıyla meydana gelen terör saldırılarında 191 kişi hayatını kaybetti ve 1430 kişi de yaralandı. Bombalı saldırılar El-Kaide bağlantılı olmasına rağmen İspanya İçişleri Bakanı Angel Acebes, saldırılardan hemen sonra ETA’yı sorumlu tutan açıklamalar yaptı. Bu iddialar, Başbakan Aznar tarafından da ısrarla dile getirildi ancak ETA, hükümetten gelen suçlamalar üzerine ilk defa bir açıklama yaparak saldırıları kendilerinin düzenlemediklerini belirterek Aznar’ı yalancılıkla suçladı. Saldırılardan sonra ülkede üç günlük yas ilan edildi ve hemen ertesi gün Madrid’de iki milyon olmak üzere ülke genelinde on bir milyon kişi, kendilerini sindirmeye çalışan teröre rağmen bundan önceki terör saldırılarında olduğu gibi sokakları doldurarak terörü lanetlediler.(Bal,2006:133).

İngiltere-Londra Saldırıları

2001 Şubat ayında yürürlüğe giren yeni İngiliz terör yasası birçok gözlemci için ‘devrimsel’ bir niteliktedir ve terörle mücadele alanında uluslararası işbirliği alanında bir çığır açmıştır. Yasa ile bazı dini ve/veya dinci örgütleri de terörist örgütler kapsamına alan İngiltere, terörü internet ve diğer teknolojik gelişmeleri de kapsayacak şekilde tanımlamış ve terörist saydığı örgütlerin sembollerini taşımaktan, bu örgütlere herhangi bir şekilde yardımcı olmaya kadar geniş bir alanda her türlü eylemi ‘terörist faaliyet’ saymış ve güvenlik güçlerine bu kapsama giren kişileri 48 saat gözaltında tutma yetkisini vermiştir. 11 Eylül’den sonra ise bir tür panik havasına giren İngiltere kısa sürede çok sayıda değişikliğe gitmeye çalışmıştır. Daha önceki çalışmalarındaki titizlik kaybolurken, temel hak ve özgürlükler ile güvenlik arasında bir seçim yapmak gerekir gerekmediği tartışmaları başlamıştır (Bal,2006:291).

7.07.2005 Londra saldırıları ‘İngiltere’nin 11 Eylül’ü’ olarak adlandırılmıştır ve İngiltere’nin terör konusundaki panik halini daha da arttırmıştır. Saldırılar ülkenin kalbinde gerçekleştirilmiş ve 56 kişinin ölümüyle sonuçlanmıştır. Çok sayıda yaralının dışında İngiliz

vatandaşları her an terör saldırısının olabileceğini, üstelik saldırganların ülkelerinde yaşayan kişiler olduğunu düşünmeye başlamışlardır.

7 Temmuz saldırıları koordineli bir dizi intihar saldırısıdır. Temelde Londra'nın ulaşım sistemini hedef almıştır. Ulaşım sisteminin seçilmesinin de özel bir nedeni vardır. Toplu taşıma sistemleri modern yaşamın atar damarları gibidir ve bunlarda yaşanacak bir tıkanma modern yaşamı sekteye uğratar. Bu da terör örgütlerinin oluşturmak istediği güvenlik bunalımını arttırır. Bu nedenle saldırganlar kendileri açısından iyi hedef seçmişlerdir. En yoğun saatlerden birinde 08:50 de gerçekleşen saldırılarda ilk üç bomba metro istasyonlarında patlamıştır. Dördüncü bomba ise 09:47'de Tavistock Meydanı'nda bir otobüste patlamıştır. Saldırılarda 56 kişi hayatını kaybederken 700'den fazla kişi de yaralanmıştır. Olay 1988'de Pan Am yolcu uçağının İskoçya semalarında patlatılmasının ardından gerçekleşen en büyük terör saldırısı sayılmıştır.(<http://arsiv.sabah.com.tr:2005>) Saldırıları sonrası İngilizler kendilerini daha fazla savunma ihtiyacı hissetmişlerdir. Saldırıları etkili kılan bir diğer neden de, saldırılar sırasında İngiltere'nin 31. G8 Zirvesi'ne ev sahipliği yapıyor olması ve dünyanın en güçlü liderlerinin İngiltere'de bulunuyor olmasıdır. Ayrıca bombalama Londra'nın 2012 Yaz Olimpiyatlarına ev sahipliği yapacağından bir gün sonra olmuştur. Olayın bir diğer dikkat çekici özelliği; Batı Avrupa'da Radikal İslamcı terör gruplarınca gerçekleştirilen ilk intihar saldırısı olmasıdır. Üstelik saldırganlar İngiltere'de yaşamakta ve hatta İngiliz vatandaşlarıdır.

İngiltere'nin başkenti Londra'daki saldırıların sorumluluğunu üstlenen örgütlerin sayısı ikiye çıkmıştı. 'Kaide'nin Avrupa Cihadı Gizli Örgütü'nün ardından Kaide'ye bağlı 'Ebu Hafız El Masri Tugayları da sorumluluğu üstlendi. Adını 2001'de Afganistan'da ABD saldırısında öldürülen bir Kaide üyesinden alan grubun internete yolladığı açıklamada şöyle denildi: "Allah'a şükür ki, Tugaylar'ın Avrupa bölümünden bir grup mücahit, kafirlerin başkentine darbe üstüne darbe vurup birçok kişinin ölümüne ve yaralanmasına yol açtı. Gelecek günler, İslam ve Müslümanlara karşı savaş ilan edenlere karşı yapılan cihadın en büyük eylemleriyle simgeleşecek. Başlangıç Madrid ve İstanbul'du. Bugün Londra oldu. Güvenlik, İslam topraklarında ve Irak, Afganistan ile Filistin'deki Müslümanlar için bir hakikat olduğu zamana dek durmayacağız." Bu 'takdire şayan fetih' için kendini kutlayan örgüt, Mart 2004'te İspanya'nın başkenti Madrid ve Kasım 2003'te İstanbul'daki saldırıları da üstlenmişti. İstanbul saldırılarına, sinagoglarda beş MOSSAD ajanının saptandığı gerekçe gösterilirken Kaide'nin yeni saldırıları için Britanya, İtalya, Avustralya ve Japonya hedef gösterilmişti.(Radikal:2005)

7 Temmuz saldırılarından sonra 2005'de 130 terör zanlısı tutuklanmıştır. Bunlardan sadece 4 kişi olayın asıl failleri olarak belirlenmiştir. Böylelikle İngiltere'de saldırılar çok sert önlemleri meşrulaştırmıştır.

Bugün insanlığın yüz yüze bulunduğu başlıca tehlike, emperyalist savaş çetesinin dünya halklarını kandırmaya çalıştığı üzere, ne idüğü belirsiz bir "uluslararası terör" değildir. Asıl büyük tehlike, bizzat bu emperyalist güçlerin eseri olan emperyalist savaşlardır. Irak'ı yakıp yıkmaya girişmeden önce bu ülkede "kitle imha silahları" olduğu bahanesini ileri süren savaş tacirleri, şimdilerde aynı oyunu başka ülkeler için bu kez de "nükleer silahlar var" gerekçesiyle oynamaya hazırlanıyorlar. Irak'ta kitle imha silahı bulamamış olsalar da, emperyalist güçlerin yoksul kitleleri bizzat bu silahlarla katliamlardan geçirdiklerini

unutmayalım. Bugünlerde ABD emperyalizminin sık sık yinelediği “gerekirse nükleer silah kullanırız” tehdidi, yaratılan Usame Bin Ladin efsanesinden asla daha az tehlikeli olamaz.(Çağlı,2005:www.marksist.com)

Saldırıların Arkasındaki Irak Operasyonu

İngiliz yetkililer aksini iddia etseler bile, Irak'ta yürütülen operasyon, giderek büyüyen radikal İslami terörün, yeni saldırılar için yeni gerekçeler bulmasına yol açıyor. İspanya, Madrid'teki saldırıların ardından gerçekleşen seçimlerde iktidarda radikal bir değişim yaşamış ve Başbakan Zapatero, vakit geçirmeden Irak'tan çıkacakları mesajını vermişti. Londra'daki saldırıların ardından, İngiliz yetkililer de Irak'ta daha uzun kalmayacakları yönünde açıklamalar yaptılar. Ama Irak operasyonunda baştan beri Amerika'nın yanında yer alan İngiltere'nin radikal İslamcılarının hala hedefi olduğu da bir gerçek. Bu nedenle terör uzmanları, İngiltere'ye yönelik yeni saldırı ihtimalleri nedeniyle tetikte olması gerektiği kanısındalar. Ayrıca Madrid'de gerçekleşen saldırıların ardından İspanya, Irak operasyonunda müttefikliğine nokta koymuştu. Londra saldırılarının ardından İngiltere de Irak'tan çıkacağı mesajını verirken, bu tarz terör operasyonları ile henüz karşılaşmamış olan İtalya, sonbahardan itibaren Irak'tan kademeli olarak çekileceği mesajını verdi. Berlusconi'nin bu hızlı manevrası, uzmanlara göre çok normal. Zaten bundan önce Irak'ta kaçırılan birçok İtalyan rehinenin salıverilmesi için İtalya'nın Irak'tan çekilmesi şartı öne sürülmüştü.

2003 yılının son ayları, İstanbul'da önce sinagoglara, ertesi hafta da HSBC binasına ve İngiliz Konsoloslugu'na düzenlenen terör saldırıları ile çalkalanmıştı. Bu terör eylemleri yine radikal İslami örgütlerle bağlantılıydı. Sonuçta Türkiye, Irak savaşına destek vermemiş olmasına rağmen, Amerika'nın müttefiki İngiltere'nin konsoloslugu ve bir İngiliz bankasının İstanbul merkezi, teröristlerin hedefi olmuştu.

Amerika ve müttefikleri, Irak'a demokrasi getirme türküsünü söyleyedursun, özellikle Amerika'nın İran ve Suriye'ye yönelik tehditkar, aba altından sopa gösteren tutumu, İslam dünyasında batıya yönelik muhalefetin giderek büyümesine yol açmaktadır. 11 Eylül saldırılarını gerçekleştirerek, adını tüm dünyaya duyuran El Kaide'nin parasal açıdan kendini geliştirmekte bir sorunu olmadığı bilinen bir gerçektir. Afganistan'da dizginleri sıkı tutup, örgütün finansmanı için para trafiğini kontrol etmeye çabalayan Amerika, kendisine karşı muhalefetin büyümesi nedeniyle para trafiğini takip etmekte zorlanmaktadır. 11 Eylül saldırılarının ardından, okyanus ortasındaki küçük adalardaki banka hesaplarına kadar didiklenen El Kaide, uzmanlara göre, istihbaratçılara sadece buzdağının görünen yüzünü sunmaktadır. Buzdağının altında ise, dünyanın her yanından, hiç bitmeyen bir finansal destek söz konusudur.

Amerika, günümüzde görüldüğü üzere; Irak'ı demokrasi ile tanıştırma çabasında bir süre sonra tek kalmıştır.. Muhtemelen bu yalnızlığı fark ettiği için de, Irak'ta çok uzun süre kalmak istemediğine dair Amerikalı yetkililerden açıklamalar gelmiştir. Ama uzmanlara göre, arı kovanına çomak sokan Amerika, Irak'tan çekilmiş olsa bile, bölgede yarattığı karmaşanın kolay kolay dinmesi beklenmemeli. Demokrasi bahanesiyle Ortadoğu petrolü üzerinde oturmayı sürdürdükçe, birçok ülke için bölgede karmaşanın devamı en iyi sonuç. Ama bu

sonucun belki de tek dezavantajı; her an patlayabilecek ve masumların canını alabilecek bombalardır.

Saldırıları ve Bin Ladin

11 Eylül New York, Washington, 17-20.11.2003 İstanbul, 11.03.2004 Madrid ve 7.07.2005 Londra ile benzeri saldırıların gerçekleştirilmesinde pay sahibi olan Bin Ladin, bu eylemlerin meşruluğunu savunmakta hiç zorluk çekmemektedir. Ladin'e göre; *“Eğer düşmanlar Müslümanlara ait toprakları işgal ediyorlar ve masum insanları kalkan olarak kullanıyorlarsa, bu bize düşmanlara saldırma yetkisi verir. Örneğin, haydutlar bir eve saldırırsa ve bu evde yaşayan çocukları rehin alsalar, bu durumda çocukların babası, çocuklarının zarar görmesi pahasına haydutlara saldırır. Amerika ve müttefikleri Filistin, Çeçenistan, Keşmir ve Irak'ta Müslümanlara karşı katliamlar yapmaktadırlar. Müslümanların Amerika'ya karşı misilleme hakları vardır. 11 Eylül saldırıları kadın ve çocukları hedef almamıştır. Asıl hedef, Amerika'nın ekonomik ve askeri sembolleridir.*(Bal,2006:19).

Bin Ladin terör yapmak için tüm gerekçelerini ortaya koymakta ve oldukça ikna edici bir mantık örgüsü kurmaktadır. Ancak aynı Bin Ladin İslam'da yer alan cihadın terörle nasıl eş anlamlı olduğunu ortaya koyamamaktadır.

Masumları 11 Eylül'de ve diğer saldırılarında hedef almadığını söylemek ile birlikte Bin Ladin, dolaylı etkilerinden bahisle bu hedeflerin seçildiğini, yani masumları bilinçli bir şekilde seçtiğini söylemektedir. Müslümanları cihada çağıran Bin Ladin ve arkadaşlarının sorunlar karşısında verilecek mücadelenin niteliğini ve stratejisini İslam dininin Peygamberinden alma yerine; Bakunin, Karl Heinzen, Nacayhev veya Che Guevara'dan aldığı anlaşılmaktadır. Zira İslam'ın ilk yıllarında çok büyük kısıtlamalar, adaletsizlikler ve ekonomik ambargolarla karşılaşan İslam Peygamberinin mücadele stratejisinde Bin Ladin'in önerdiği cihad anlayışıyla hiçbir benzerlik bulunmamaktadır.(Güneş,2002:120-129; Aktan,2002:27-40).

Amerika Açısından Türkiye ve Ortadoğu'ya Bakış

11 Eylül'de Dünya Ticaret Merkezine ve Pentagon'a çakılan uçaklar ile başlayan, tüm dünyayı tehdit ve etkisi altına alan yeni bir uluslararası terörizm, sonuçları bakımından yeni bir dünya düzeninin oluşmasına zemin hazırlamıştır.

ABD bu saldırıyı Anglo-sakson medeniyete karşı açılmış bir savaş olarak tanımlamıştır. 11 Eylül sonrası dünya artık eski dünya değildir. ABD dünyayı kendi yanında veya karşısında şeklinde algılamaktadır.

Bu süreç böylece ABD'nin dünya üzerinde hegemonyasını tek taraflı olarak kurmaya çalıştığının en çarpıcı göstergelerinden biri olarak algılanabilir. Bu bağlamda yeni dünya düzeni, kısaca ABD merkezli bir düzendir.(Heymann,2001).

Ortadoğu; dünya medeniyetlerinin başlangıç yeri, üç büyük dinin çıktığı coğrafya, en büyük petrol rezervlerinin bulunduğu bölge, kısaca “dünyaya hakim” olmanın yolunun geçtiği yerdir. Tarihsel süreçte medeniyetlerin oluşumu incelendiğinde Ortadoğu ve Akdeniz havzası daima belirleyici rol oynar. Dünyanın ilk global gücü olan Roma ve arkasından gelen Osmanlı devletinin bu bölgede hüküm sürdüğü görülür(Arıboğan,2001:61). Osmanlı devleti sonrasında ise bir manada hakimiyet kavgası başlamıştır. Türkiye, bir asırlık demokrasi tecrübesiyle Ortadoğu’da hemen dikkatleri üzerine çekmektedir. Türkiye, ABD’ye Irak işgaliyle beraber komşu olmuştur. Buna karşılık birden fazla politik alanlarda temasa geçerek dengeli bir politika mı yoksa zikzaklar çizen bir politika mı izler hale geldi burası yoruma açıktır. Türkiye, Büyük Ortadoğu Projesi’nde ABD’nin tanımladığı model ülke tipine şu anki siyasal iktidarla yakın gibi duruyor. ABD’nin B.O.P.’ne paralel onunla çatışmayan bir proje önerdi. Ortadoğu’yu AB benzeri ekonomik birlikteliklerle yaşanır hale getirmektir. Ancak ABD ile Türkiye arasında yöntem eksikliği veya yoğurt yiyiş farklılığı vardır.

ABD, Ortadoğu merkezinden hareketle dünya üzerinde “ABD çağını” oluşturmayı istemektedir. Çalışan, üreten bir Ortadoğu, silah tüketmeyen, dünyada gerçek güçleri tanıyan, kimin düşman kimin dost olduğunu anlayan Ortadoğu, ABD’nin işine gelmez. O yüzden Türkiye’nin tanımladığı küçük Ortadoğu projesi yönetsel olarak ABD’nin işine gelirse de son sözü söyleyen taraf olmak ister. Onun için Türkiye’yi model olarak düşünmektedir. Ama sadece model, karar merciinde veya başka rollerde değil.

Çözüm Önerileri

Terörün günümüzdeki aşaması küresel terördür. Küresel terörün geldiği aşama ürkütücü ve teröristlerin acımasızlığı her zamankinden daha üst seviyededir. Teröristlerin en önemli silahı toplumlar arasında husumet ve nefret yaratmak ve bu nefret ortamında militanlarını yetiştirmektir. Bu durumda, terörle mücadele bunun tam tersi bir strateji takip etmek zorundadır. Bu da ancak husumet, nefret ortamlarının oluşmasını önlemek ve insanlar arasında diyalogun ve sevginin yer edinebilmesi ile sağlanmalıdır.

Terörist saldırıların zeminini yok etmenin en önemli hamlesi, Irak işgali, Suriye müdahalesi vb. müdahalelerin bir an önce sona erdirilmesinden geçmektedir.(Oyan,2005).

Her devletin birlikte çalıştığı bir terör örgütü olacağı kastedilmemekle birlikte terör eylemlerinin şekil ve zamanlamalarına baktığımızda; politik, stratejik vb. zamanlamaları dikkat çekmektedir. Dolayısıyla da her devlet yaptığı eylemlerinde uluslararası arenaya karşı sorumluluk taşımakta ve taşınmalıdır. Aksi takdirde; tepki amaçlı gerçekleştirilen her terör eyleminde masum, savunmasız insanlar zarar görmektedir.

Milletlerarası ilişkilerde dost varmış gibi davranmak çoğu zaman hatadır. Ancak amaç; terörden uzak, barış içerisinde bir dünya ise, ortak buluşma noktaları ve yardımlaşmalar karşılıklı arttırılmalıdır (İnan,K.2004).

Paylaşılan görüntüler, teröristlerin amaçladıkları korku yayma ve propagandalarına hizmet edecek nitelikte olmamalıdır. Güvenlik stratejileri bağlamında medya kapsamında da uluslararası işbirliği ayrı bir önem arz etmektedir.

Taha AKYOL:"İngiltere'nin Irak politikası değişmez. İspanya'da değişmedi. İspanya'da hükümet paniğe kapıldı ve seçimlerin etkilenmemesi için, 'saldırımı ayrılıkçı Bask örgütü ETA yaptı' dedi. Blair'in tavrı ise enteresandı. Blair, arkasına başta ABD Başkanı Bush ve Fransa Cumhurbaşkanı Chirac olmak üzere G-8 ülke liderlerini alarak 'hücum' tavrı sergiledi. ABD'de 11 Eylül'den sonra, 'İslam fobisi' oluştu. İngiltere ise hem Avrupa'da hem de Amerika kıtasında müslümanları en az hatta hiç rahatsız etmeyen ülke. İngiliz politikacıları bir İslam fobisine katılacaklar mı? Bunu zaman gösterecek. Bu olanlardan sonra bile, İngiliz halkının savaş aleyhtarı tavrı devam edecek ve daha kararlı davranacaklar. *Teröre taviz vererek terörden korunulmaz. Terörün nereden kaynaklandığına bakmak lazım.*"

T.BLAIR: "Saldırılarından sonra açıklama yapan İngiltere Başbakanı Tony Blair, teröristlerin bu tür 'barbarca' saldırılarla başarılı olamayacağını söyledi. Teröristlerin pek çok masum insanın canına kıydıklarını hatırlatan Blair, ölenlerin ailelerine başsağlığı, yaralılara ise sağlık diledi." Teröristlerin hain eylemlerini İslam adına yaptıklarının doğru olmadığını da vurgulayan Blair, gerçek Müslümanların saygın ve yasalara bağlı kişiler olduklarını ve yaşanan olayları en az Hıristiyan İngilizler kadar içtenlikle lanetlediklerini bildirdi.

Ayrıca terörle mücadelenin günümüzde salt bir silahlı mücadeleden ibaret olmadığı, terörün silahlı kanadının yanı sıra söylem alanı ve eleman kazanma süreçleri ile de mücadele edilmesi gerektiği düşüncesi, son dönemde üzerinde uzlaşılan bir husustur. Böylece terörün tüm alanları ile mücadele, ancak toplumsal kurumların, devletlerin ortaklaşa ve eşgüdümle hareket etmesi gerekmektedir. Bu da terörle mücadelede sadece güvenlik birimlerinin kullanıldığı klasik/eski anlayışın geçmiş dönemlerde kaldığının açık bir göstergesidir. Günümüzde terörle etkin mücadele, ancak bütüncül bir yaklaşım ve tüm kurumların sürece entegre edilmesi ile gerçekleştirilebilir. Terörle mücadele sürecinde, polis ve askerinin dışında diğer sosyal, siyasal veya ekonomik kurumların da aktif rol alması, terörle mücadelede önemli bir kazanım olacaktır(Akbulut.F-Beren.F.2012:280).

Sonuç

ABD'nin terörle mücadelede duygusal, kızgın ve tepkisel davranması, Türkiye iç güvenliği açısından gelecekte önemli sorunlar doğurabilir. Kendi bölgesinde ve nüfusunun çoğunluğu Müslüman olan ülkeler arasında demokratik değerlere bağlı kurum kültürünü geliştirmiş, tarihsel birikimlerini günümüze taşıma fırsatını yakalamış olan Türkiye'nin, bu birikimlerini küresel terörle mücadeleye aktarmasına şans tanınmalıdır. Türkiye'nin iç güvenlik politikalarında bu birikimlerinden taviz vermeden hareket etmesi de önemlidir.(Bal,2006:957)

Farklı kimlikler arasında geçiş noktası ve ortak sentez geliştirme şansı olan Türkiye'nin bunu sonuna kadar kullanması kendi güvenliği açısından da son derece önemlidir.

Küresel bir nitelik kazanan terörle mücadeleden doğrudan etkilenen Türkiye'nin güvenlik politikalarında ve mücadelenin sınırlarının belirlenmesinde söz sahibi olması gerekmektedir. 11 Eylül terör saldırılarından sonraki süreçte bütün gelişmeler Türkiye'nin yakın çevresinde meydana gelmektedir. Türkiye bu süreçte, sadece ABD'nin politikalarının uygulayıcılığını yaptığı takdirde, ABD'nin bölgede militarist bir politika izlemeye devam edeceği aşıkardır. Militarizme dayalı güvenlik politikalarının dünya genelinde özelde ise Ortadoğu, Kafkaslar ve Orta Asya'da önemli tepkilere yol açacaktır. Bu politikaların bir parçası gibi görünen Türkiye de benzer tepkilerden zarar görecektir, nitekim HSBC ve Sinagog saldırılarıyla da (sebebi belirtilen tepkilerden) zarar gördüğü gözlenmiştir.

Bilindiği üzere; devletlerin düzelmesi bireylere bağlıyken, dünyanın düzelmesi de dolaylı olarak devletlerin düzelmesiyle bağlantılıdır. Bireyler, devletin yararını kendi menfaatleri üzerinde tutabileceği ölçüde o devletin düzelmesine katkıda bulunabilir. Buna paralel olarak da devletler, dünyada barışı, huzuru, sükuneti vb.lerini kendi menfaatlerinden yukarı sayıp, değer verdiği ölçüde dünyada barış meltemleri hissedilebilecektir. Ancak devletler, her şeye pragmatist bir açıdan yaklaşacak olurlarsa; çok da istenen dünya barış ortamı görülemeyecektir.

Bununla birlikte terörizmin tanımı konusunda herkesin üzerinde uzlaştığı bir noktanın olmaması; terörizm kavramının tanımlanamaz olduğu sonucunu doğurmaz. Bunun nedeni terör ve terörizm kavramlarının siyasi, hukuki, sosyal, felsefi ve uluslararası boyutlara sahip karmaşık ve subjektif bir niteliğe sahip olmasından kaynaklanmaktadır.

Ayrıca devletlerin farklı siyasi görüşlere ve politik önceliklere sahip olması da bunda büyük bir önem oynamaktadır. Zira devletler, yapılacak bir tanımla kendilerini bağlamayı ve taahhüt altına sokmayı istememektedirler. Terörizmin bu ve bunun gibi gerekçelerle net bir tanımının yapılamaması birçok sıkıntıyı beraberinde getirmektedir. Özellikle birilerine göre terörist olan, diğerlerine göre özgürlük savaşçısı olarak kabul edilmeye devam edildiği sürece terörizmle mücadele konusunda uluslararası alanda ortak hareket edilmesi mümkün olmamakta, bu da terörizmin ömrünü uzatmaktadır(Akça,2014:30-32). Ayrıca şu da hiç unutulmamalıdır ki; terörü devlet de yapsa, kişi de yapsa sonuçta binlerce masum insanı öldüren acımasız bir silahtır. Terörü kullananlar, bir gün terörle vurulur.

KAYNAKÇA

- Akbulut,F.- Beren.F. (2012), “Terörle Mücadelede Bütüncül Yaklaşımın Sosyal Politika Uygulamaları Bağlamından Algılanması: Suruç İlçesi Örneği”, Akademik İncelemeler Dergisi (Journal of Academic Inquiries) Cilt/Volume: 7, Sayı/Number: 2
- Akça, M. (2014), “Terörizmin Kendine Özgü (Sui Generis) Niteliği: Kavramı Tanımlamada Metodoloji Sorunu, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt: 88, Sayı: 1
- Aklan,N. (14/06/2004). “11 Eylül Terör Saldırılarından İstanbul Terör Saldırılarına Küresel Terörizm”, <http://www.stradigma.com/index.php?sayfa=makale&sayi=2&no=100>,
- Aktan,H.(2002),”Kuran ve Sünnet Işığında Terör ve İntihar Eylemleri”,İstanbul: Işık Yayınları
- Arıboğan,Deniz Ü.(2001), Globalleşme Senaryosunun Aktörleri (Uluslararası İlişkilerde Güç Mücadelesi), İstanbul.
- Bal,İ.(2006).Terörizm: Terörizm ve Küresel Terörle Mücadele Ulusal ve Bölgesel Deneyimler. USAK Yayınları.
- Bal,İ.(2006). 21.Yüzyılda Türk Dış Politikası, AGAM Yayınları
- Chomsky,N.(1989), The Culture of Terrorism, London, Pluto Press.
- Ersoy, U. (2018), Terörizm ve Nefret Suçları Arasındaki Tetikleme Etkisi, Ankara Barosu Dergisi,
- Gökçe,O.-Demiray,U. (2004), Terörün görüntüleri, görüntülerin terörü, Konya: Çizgi Kitabevi,
- Güneş,A.(2002), ”İslam Hukukunda Savaş ve Savaş Ahkamına Dair Bazı Mülâhazalar”, İstanbul:Işık Yayınları
- Heymann,P.B.(2001): Dealing With Terrorism, International Security
- İnan,K.(2004), Hayır Diyebilen Türkiye, Timaş Yayınları
- Kongar,E.(2003), Küresel Terör ve Türkiye, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Örgün,F. (2001), Küresel Terör, İstanbul: Okumuş Adam Yayıncılık
- Özdağ,Ü.(2002), “Yeniden Yapılanan Ortadoğu”, Stratejik Analiz
- Sevim,O.U.(2017): Birleşmiş Milletlerin Küresel Terörizm ile Mücadele Algısı Çerçevesinde Türkiye, International Law Bulletin

EXTENDED ABSTRACT

Although the title of the article emphasizes the attacks after the US operation in Iraq, the main focus is the 9/11 shooting of the twin towers, which caused radical changes in security strategies. The shooting of the United States in its own home has gained a different dimension with the development and implementation of new unique security strategies in Iraq, Syria and the Middle East after Afghanistan. Although many works have been written about America's security policy and practices, the article explains why a common definition of terrorism cannot be made in the international arena, that the definition is stuck within the framework of everyone's own interests, and that the phrase "long live the snake that does not touch me" is actually in the opposite sense, perhaps ironically, to everyone. In summary, situation analyzes were presented, in which we can deduce that those who use terrorism will definitely be hit by terrorism one day. Turkey, which is directly affected by the fight against terrorism, which has gained a global character, needs to have a say in its security policies and in determining the limits of the struggle. In the process after the September 11 terrorist attacks, all developments take place in Turkey's immediate surroundings. Thus, only militarist approaches and harsh interventions in the context of security policies will only cause harsh reactions like himself. More democratic policies that respect human rights and freedoms will bring positive reactions. It is obvious that Turkey will overcome the security problems it faces both at home and abroad only in the perspective of human rights, law and democracy. Just as there will be no sentimentality in international relations, it is imperative that states do not engage in radical rhetoric and actions that will offend a certain group in their policies.

The terrorist attack on September 11, 2001 affected the whole world as well as the USA. These and similar acts of terrorism have also been evaluated as an action developed against supranational cooperation over national interests under the name of "New World Order or Globalization". In the context of human rights, democracy and law; It is obvious that when a world order can be established in which the poor, blacks and Middle Easterners can live freely without discrimination of language, religion, race, wealth, etc., acts of terrorism or similar origins will come to an end. It is also confirmed by the words of Mary Robinson, the United Nations High Commissioner for Human Rights, that "...all countries should cooperate against terrorism, but this should not create a favorable environment for human rights to be ignored....".

Another point emphasized in the article is; are the sensitivities that the media shows or cannot show in their broadcasts in terrorist acts. Posting the dead, injured, ruins, etc. images with all the details after the terrorist act; It has been emphasized that it should be presented more meticulously and carefully, as it can turn into service to intimidate, intimidate and propaganda, which are the aims of terrorist acts. In the September 11 attacks and the Istanbul, Madrid and London attacks, which are the subject of the article, the media has failed in terms of security strategies and human rights, as they broadcast all the events with all the details only for the purpose of advertising on the channel. It is obvious that the way terrorist acts are covered in the media and that the media must take into account the moral aspect of it, along with many of the topics we have mentioned above.